

Sant Francesc Gil de Frederich

Ma Cinta Llasat

Què ens passa als tortosins que no sabem valorar els nostres personatges il·lustres, ni el nostre patrimoni cultural? La pregunta me la faig a mi mateixa, avui 22 de gener, dia del martiri, del missioner tortosí Sant Francesc Gil de Frederich. I la faig a tots els tortosins perquè pareix increïble, però és cert, que aquesta mateixa setmana, celebréssim la festa de Sant Enric d'Ossó, també de la nostra terra, que mitjançant la promoció de la dona, estengué universalment, la fe i la cultura. I encara més, el dia 29, hem d'agrair la seua tasca de fundador dels col·legis dels Josepets al tortosí mossèn Manuel Domingo i Sol.

Escrivint això, me ve a la memòria la lletra de la *Jota tortosina* del mestre Moreira que diu "*Tortosa ha sigut, Tortosa serà, la mare fecunda d'artistes, de savis i de Sants*".

Penso, és realment així, però què fem per honorar-los i donar-los a conèixer al món? Per què no sabem fer pinya? Ni valorar el nostre patrimoni, ni els nostres personatges il·lustres d'ahir i d'avui? On són els monuments a Pedrell, o Casanova, o Gil de Federich? O als polítics Marcel·lí Domingo o Bau importants per a Espanya, però rebutjats pels tortosins? ¿O el tortosí d'adopció Federico Mayor, personatge universal, durant molts anys president de la UNESCO i fundador de Cultura de Paz?

Miro la Suda, la Catedral, l'Escorxador i el monument a la batalla de l'Ebre, i segueixo preguntant-me: Per què no som capaços de valorar el que tenim?

Enfadant-me amb mi mateixa, he deixat de fer una petita biografia de sant Gil, que era lo que em proposava, ho intento: Francesc Gil de Federich, de família noble tortosina, naix al número 1 del carrer Ample. Estudia al col·legi dels Dominics de Tortosa. Als 17 anys vist l'hàbit de l'orde, als 24 s'ordena sacerdot i als 25 és mestre de novicis. Destaca com a intel·lectual català, forma part de l'Acadèmia de les Bones Lletres Catalanes. Durant 10 anys demana anar a missions fins que el van enviar a Manila, el van destinar a la Universitat, tot i que ell demanava anar a una missió viva. Fins a l'any 1735 quan tenia 32 anys, no va complir el seu desig de donar la vida pels altres: malaties, suplicis, encadenaments, presó i finalment decapitació van ser l'herència que va deixar a l'altra part del món, com a testimoni de l'amor de Déu als homes. L'any 1906 a petició del poble de Vietnam, Pius X proclamà les seues virtuts heroiques i l'any 1988 Joan Pau II el proclamà sant. Demano perdó als tortosins, per haver-me estès més del que era correcte, em disculpa, però, el propòsit que m'havia fet d'enaltir un personatge tortosí. Gràcies.